

ΚΟΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΕΥΡΩΠΗ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΤΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

▶ Οι επιπτώσεις της Βιομηχανικής Επανάστασης

▶ Η ανάπτυξη της εκπαίδευσης

▶ Τα ανθρώπινα δικαιώματα στην ιστορία της τέχνης

▶ Η Ευρώπη και ο κόσμος

universität
wien

Austrian Chairmanship
Council of Europe
November 2013 – May 2014
Présidence de l'Autriche
Conseil de l'Europe
Novembre 2013 – Mai 2014

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

ΕΝΑΣ ΠΛΟΗΓΟΣ

Η ιστορική εκπαίδευση είναι καθοριστική ...
Είναι ένας αποφασιστικός παράγοντας για τη συμφιλίωση, την αναγνώριση, την κατανόηση και την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των λαών (από τη Λευκή Βίβλο του Διαπολιτισμικού Διαλόγου «Ζώντας μαζί ως ίσοι με αξιοπρέπεια»)

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Οι Κοινές Ιστορίες είναι ένα διαδραστικό ηλεκτρονικό βιβλίο που συνδέεται με εξωτερικές πηγές. Πρόκειται για ένα σύνολο παραδειγματικού διδακτικού και μαθησιακού υλικού, το οποίο αρχικά στοχεύει να χρησιμοποιηθεί στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών: αρχική, σύγχρονη, ενδοϋπηρεσιακή, ανανεωτική. Τα περιεχόμενα έχουν γραφτεί ειδικά έτσι ώστε να μπορούν να αξιοποιηθούν σε διαφορετικές ηλικιακές ομάδες παιδιών.

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ (2010-2014)

Shared Histories Οι Κοινές Ιστορίες είναι το αποτέλεσμα ενός διακυβερνητικού προγράμματος που αφορά σε όψεις της Ευρωπαϊκής Ιστορίας που άφησαν το αποτύπωμά τους σε ολόκληρο τον ευρωπαϊκό χώρο, σε όλες τις χώρες που υπέγραψαν την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τον Πολιτισμό.

Οι Ευρωπαίοι μοιράστηκαν:

- ▶ αλληλεπιδράσεις ή ανταλλαγές που οδήγησαν σε αμοιβαίες επιρροές,
- ▶ συγκλίσεις ή παράλληλη ανάπτυξη με ή χωρίς συστηματικές επαφές,
- ▶ εντάσεις ή συγκρούσεις και διαδικασίες συμφιλίωσης,
- ▶ ανάπτυξη και μετασχηματισμοί που είναι κοινói σε κάθε περιφέρεια,

- ▶ η πρόσφατη διαδικασία ευρωπαϊκής συνεργασίας και οικοδόμησης, που φέρνει κοντά τη μεγάλη ετερότητα των πολιτισμών και των ταυτοτήτων.

Αυτές οι αλληλεπιδράσεις, οι συγκλίσεις, οι εντάσεις και οι μετασχηματισμοί δεν είναι απλοί ούτε απαλλαγμένοι από αντιφάσεις. Μάλιστα, έχουν επηρεάσει μια ποικιλία πεδίων, όπως οι αξίες, η τέχνη και ο πολιτισμός, η δημογραφία, η οικονομία, η επιστήμη και η τεχνολογία, οι τρόποι ζωής, ο σχεδιασμός του χώρου κ.ά.

Το ηλεκτρονικό βιβλίο, το οποίο αποτελεί μια συλλογική εργασία ευρωπαίων ειδικών στην ιστορική εκπαίδευση, διερευνά ιδέες σχετικές με τη σύλληψη των Κοινών Ιστοριών.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

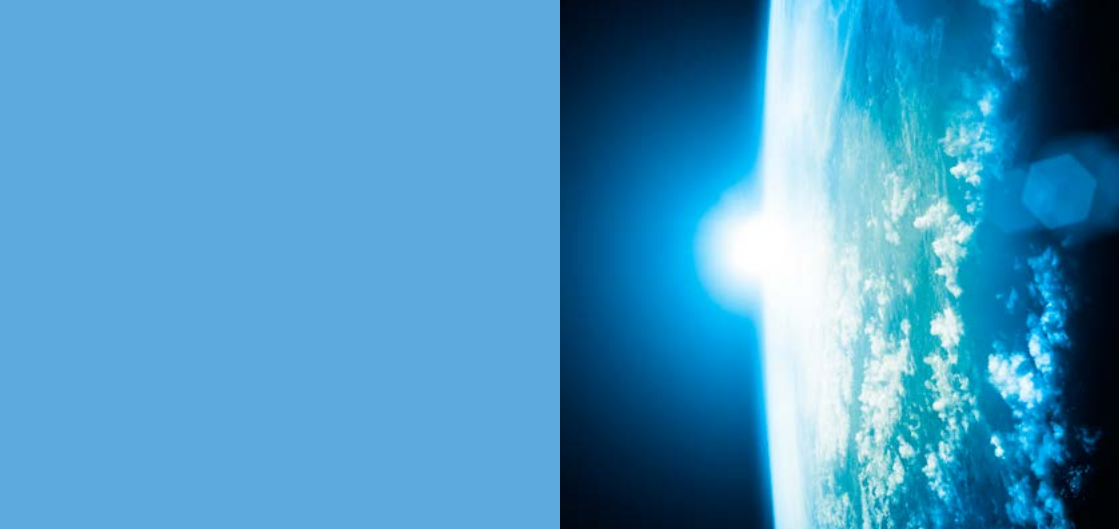
Η Ιστορία και η διδασκαλία της αποτελεί ένα από τα πεδία στο οποίο εργάζεται το Συμβούλιο της Ευρώπης από την ίδρυσή του, επειδή αναγνωρίζει τη συμβολή της Ιστορίας στην εκπαίδευση των πολιτών της Ευρώπης και πέρα από αυτήν. Όπως τονίζεται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τον Πολιτισμό (1954), η διδασκαλία της Ιστορίας έχει αναλάβει το ρόλο να γεφυρώσει τις διαφορές και να φέρει κοντά τους ανθρώπους θεμελιώνοντας την αμοιβαία κατανόηση και εμπιστοσύνη μεταξύ των λαών της Ευρώπης.

Αυτή η έκδοση αναμένεται να συμβάλει στη συνεχιζόμενη προσπάθεια του Συμβουλίου της Ευρώπης στους τομείς του διαπολιτισμικού διαλόγου, καθώς και της διδασκαλίας και μάθησης της ιστορίας, στηριζόμενη στις ακόλουθες Συστάσεις της Επιτροπής των Υπουργών και της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης:

- ▶ Διαπολιτισμικός διάλογος και η εικόνα του άλλου στη διδασκαλία της ιστορίας (CM/Rec (2011)6)
- ▶ Ιστορική Εκπαίδευση σε περιοχές συγκρούσεων ή μετά από σύγκρουση (Recommendation 1880 (2009)
- ▶ Η Ιστορική εκπαίδευση στην Ευρώπη του 21ου αιώνα (Rec(2001)15)

Επεκτείνει και αναπτύσσει τις ιδέες και τα αποτελέσματα προγενέστερων προγραμμάτων, όπως:

- ▶ εργασία στην πολυπρισματικότητα και ειδικά στην

«Πολυπρισματικότητα στη διδασκαλία της Ιστορίας: ένας οδηγός για εκπαιδευτικούς» του Robert Stradling (2003),

- ▶ εργασία σε χρονολογίες και γεγονότα-κλειδιά ως σημαντικά σημεία συνάντησης στην Ευρωπαϊκή Ιστορία, η οποία οδήγησε στην έκδοση με τίτλο «Σταυροδρόμια των ευρωπαϊκών ιστοριών-πολλαπλές όψεις πέντε κρίσιμων στιγμών στην ευρωπαϊκή ιστορία» (2006),
- ▶ εργασία με θέμα την «Εικόνα του άλλου στη διδασκαλία της ιστορίας», που δίνει έμφαση στη διδασκαλία της ιστορίας σε πολιτισμικά αποκλίνουσες ευρωπαϊκές κοινωνίες και είχε ως αποτέλεσμα την υιοθέτηση της Σύστασης CM/Rec(2011)6.

Οι Κοινές Ιστορίες εκδόθηκαν το 2014 με αφορμή την 60η επέτειο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τον Πολιτισμό.

ΤΙ ΕΝΝΟΥΜΕ ΜΕ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ;

Για πολύ καιρό η προσέγγιση της ιστορίας γινόταν με μονόπλευρες ερμηνείες των γεγονότων, κυρίως επειδή η ιστορία –και η διδασκαλία της– υπηρετούσε και συχνά εξακολουθεί να υπηρετεί τον εθνοκεντρισμό. Ο πυρήνας της ιδέας που γέννησε τις Κοινές Ιστορίες μπορεί να εντοπιστεί στη διαλεκτική αλληλεπίδραση όλων των υποκειμένων που εμπλέκονται σε ένα ιστορικό γεγονός. Έτσι, η προσέγγιση των Κοινών Ιστοριών λαμβάνει υπόψη όλες τις πλευρές ενός ιστορικού γεγονότος, όλες τις αλληλοδράσεις, τις συγκλίσεις και τις συγκρούσεις, και υπό αυτή την έννοια είναι η πιο σύνθετη και παραγωγική μεθοδολογική προσέγγιση. Η προσέγγιση αυτή επιτρέπει την αποδόμηση των στερεοτύπων, των ταυτοτικών μύθων του εαυτού μας και των αρνητικών εικόνων του άλλου και, γι' αυτό, μπορεί να οδηγήσει σε ένα διαπολιτισμικό διάλογο και στον μετασχηματισμό των συγκρούσεων. Αναδεικνύει την ιστορία στην πλήρη συνθετότητά της.

Οι *Κοινές Ιστορίες* δίνουν έμφαση περισσότερο στην κοινές εμπειρίες παρά στις διαφορετικές ερμηνείες του ίδιου γεγονότος. Διερευνούν την ιδέα ότι η ιστορία σου είναι ταυτόχρονα και ιστορία μας και ομοίως ότι η ιστορία μας είναι ακόμη η ιστορία του άλλου, χωρίς ωστόσο αυτό να σημαίνει ότι δεν είναι πολυπαραγοντική –«κοινός» δεν σημαίνει «ίδιος με».

Το έργο αυτό διερευνά κοινές ιδέες μέσα σε ένα σύμπαν διαφορών και αναγνωρίζει ότι όλες οι εμπειρίες, συμπεριλαμβανομένων των συγκρούσεων, είναι κοινές. Μπορεί ακόμη να εκληφθεί ως η σήμανση ενός κοινού χώρου που έχει γεωγραφικές, ιστορικές και πολιτισμικές διαστάσεις. Οι κύριοι σκοποί είναι τρεις:

- ▶ ενίσχυση της γνώσης του κοινού ιστορικού παρελθόντος των κρατών-μελών,
- ▶ συμβολή στην πρόληψη των συγκρούσεων και στις διαδικασίες συμφιλίωσης μέσα από την καλύτερη γνώση των ιστορικών αλληλεπιδράσεων και συγκλίσεων,
- ▶ διάδοση των συστάσεων της Λευκής Βίβλου του Διαπολιτισμικού Διαλόγου «Ζώντας μαζί ως ίσοι με αξιοπρέπεια», που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Υπουργών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το 2008.

Οι Κοινές Ιστορίες κάνουν πράξη τις συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης.

ΤΙ ΠΕΡΙΧΕΙ ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ;

Χωρίς να επιδιώκεται να αναλυθούν τα ζητήματα εξαντλητικά, έχουν επιλεγεί ορισμένα θέματα. Κάθε θέμα έχει τη δυνατότητα να αφορά σε ένα μεγάλο αριθμό κρατών-μελών, είναι ήδη καλά τεκμηριωμένο και με σαφήνεια προσφέρει ευκαιρίες για την ανάδειξη της αλληλεπίδρασης, των συγκλίσεων και των κοινών μετασχηματισμών ή των κοινών ιστοριών.

Τα θέματα που επιλέχθηκαν είναι:

- ▶ Οι επιπτώσεις της Βιομηχανικής Επανάστασης
- ▶ Η ανάπτυξη της εκπαίδευσης
- ▶ Τα ανθρώπινα δικαιώματα στην ιστορία της τέχνης
- ▶ Η Ευρώπη και ο κόσμος

Για κάθε θέμα, επιλέχθηκαν προσεκτικά υποθέματα που προσφέρουν στον αναγνώστη ενδιαφέρουσες ιδέες και τον εμπλέκουν στην σχετιζόμενη ιστορική έρευνα. Κάθε υποθέμα περιλαμβάνει ένα σύνολο από διδακτικές ενότητες που απευθύνεται σε διάφορες ηλικιακές ομάδες. Αυτές έχουν τη δυνατότητα να βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς να δημιουργήσουν επιπλέον ενότητες, κατάλληλες για τη δική τους περίπτωση. Αυτή η έκδοση δεν θα ήταν εφικτή χωρίς την οικονομική ενίσχυση του Υπουργείου Παιδείας και Έρευνας της Νορβηγίας.

Το διαδραστικό ηλεκτρονικό βιβλίο είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη διεύθυνση:

<http://shared-histories.coe.int>

Φωτογραφίες: Shutterstock, Council of Europe
Σχεδιασμός: DPPD, Μάρτιος 20115
Εκδόθηκε στο Συμβούλιο της Ευρώπης

PREMS 017315

GRC

www.coe.int

Το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι ο κύριος Οργανισμός Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Περιλαμβάνει 47 κράτη-μέλη, 28 από τα οποία είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όλα τα κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μια συνθήκη που σχεδιάστηκε για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και των κανόνων δικαίου. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο επιβλέπει την εφαρμογή της Σύμβασης στα κράτη-μέλη.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE